

Petäjaveden kunta

ILMASTO- SUUNNITELMA

Petäjaveden kunnan ilmastosuunnitelma laadittiin vuonna 2024. Ilmastosuunnitelma kattaa toimenpiteitä tuleville vuosille ja kunta tavoittelee 80 % päästövähennystä vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteessa ei ole mukana maatalouden päästöjä, joiden osuus on lähes kolmannes alueen päästöistä. Vertailuvuotena käytetään vuotta 2007. Suunnitelma päivitetään valtuustokausittain.

PETÄJÄVESI

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 17.2.2025, § 5

SISÄLLYSLUETTELO

Ilmastosuunnitelma sisältää tietoa kunnan kasvihuonekaasupäästöjen kehityksestä sekä arvion päästöjen tulevasta kehityksestä. Lisäksi suunnitelmaan on kirjattu ilmastotyön toimenpiteitä ja mittareita teemoittain.

Keskeiset käsitteet ja lyhenteet	s. 3
Alkusanat	s. 4
Petäjäveden kunnan päästökehitys	s. 6
Tavoite päästöjen vähentämiseksi	s. 8
Päästöskenaario	s. 9
Toimenpiteet ja mittarit	s. 11
Liikenne ja liikkuminen	s. 12
Luonto ja ympäristö	s. 14
Materiaalikierron ja kestävä kulutus	s. 16
Uusiutuva energia ja energiatehokkuus	s. 18
Kestävä ruokajärjestelmä	s. 20
Tietoisuus ja viestintä	s. 22
Ilmastotyön organisointi	s. 24

KESKEISET KÄSITTEET JA LYHENTEET

Kasvihuonekaasu	Ilmakehän kaasuja, jotka päästävät auringonsäteilyä läpi, mutta absorboivat maan pinnalta saapuvaa lämpösäteilyä.
KETS	Vapaaehtoinen sopimus kunnille, jonka tavoitteena on liittää energiatehokkuus sekä uusiutuvan energian lisääminen osaksi kuntien toimintaa.
CO2e	Hiilidioksidiekvivalentti, jossa hiilidioksidipäästöjen lisäksi on huomioitu myös muita kasvihuonekaasupäästöjä
Perusskenaario	Kunnalle laadittu ennuste kasvihuonekaasupäästöjen kehittymisestä, jossa on huomioitu yleinen markkinakehitys sekä vallitseva lainsäädäntö ja politiikkatoimet
Hiilivarasto	Hiilivarasto on varastoinut itseensä, esimerkiksi biomassaan hiiltä ajan saatossa
Hiilinielu	Prosessi, jossa hiiltä poistuu ilmakehästä ja sitoutuu johonkin, esimerkiksi kasveihin.
F-kaasu	Fluorattuja kasvihuonekaasuja, jotka lämmittävä voimakkaasti ilmakehää. F-kaasuja käytetään muun muassa jäähdytys- ja ilmastointilaitteissa. F-kaasujen käyttöä on rajoitettu EU-sääntelyllä ja kaasujen aiheuttamat päästöt ovat kääntyneet Suomessa jo laskuun.

ALKUSANAT

Kunnanjohtajan terveiset

Suomen kansallisena tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kunnat ovat merkittävässä roolissa tavoitteen saavuttamisessa. Tämän vuoksi myös Petäjävesi on yhdessä Keuruun, Multian ja Uuraisten kanssa tehnyt kuntakohtaiset ilmastosuunnitelmat, joiden tavoitteena on tukea toimintaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Petäjäveden ilmastosuunnitelma toimii kunnan tekemän kestävyystyön pohjana tulevina vuosina. Sen avulla kunnan ilmastotyö on määrätietoisempaa ja avoimempaa. Kunta tekee avointa yhteistyötä kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa ja toimii esimerkkinä ja kannustajana matkalla kohti kestävä kehityksen tekoja.

Niin kuin kaikessa kunnan toiminnassa myös tämän ilmastosuunnitelman tavoitteena on kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen.

Lämmin kiitos kaikille osallistuneille. Nyt valmistunut suunnitelma konkretisoituu tekemiseen ja siihen työhön tarvitsemme teitä kaikkia.

*Arto Kummala,
Kunnanjohtaja,
Petäjäveden kunta*

Ilmastosuunnitelma laadittiin yhteistyössä muiden kuntien kanssa

Läntisen Keski-Suomen neljän kunnan yhteinen hanke ilmastosuunnitelmien laatimiseksi toteutettiin vuosina 2023-2025. Petäjäveden, Multian ja Uuraisten kunnille sekä Keuruun kaupungille laadittiin hankkeen aikana kuntakohtaiset ilmastosuunnitelmat.

Ilmastosuunnitelma on tiekartta, jolla ohjataan kunnan toimintaa kohti vähäpäästöisempää tulevaisuutta. Valtuustokausittain päivitettävästä ilmastosuunnitelmasta tiedotetaan aktiivisesti kuntalaisille. Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat kuntaorganisaation toimialat, kuntalaiset, yrittäjät, koulut, seurakunnat sekä yhdistykset ja järjestöt.

Ilmastosuunnitelmien tueksi alueella toteutettiin ilmastokysely. Lisäksi ilmastosuunnitelman laatimiseen osallistettiin kunnan henkilökuntaa sekä valtuutettuja.

ALKUSANAT

Ilmastosuunnitelma ja alueen toimijat

Petäjaveden kunnan ilmastosuunnitelma tukee Keski-Suomen liiton ilmasto-ohjelmaa 2030 yhdistämällä paikalliset toimet maakunnan yhteisiin ilmastotavoitteisiin. Keski-Suomen ilmasto-ohjelman painopistealueet, kuten uusiutuvan energian käytön lisääminen, liikenteen päästöjen vähentäminen ja hiilinielujen vahvistaminen, ohjaavat myös Petäjaveden paikallisia toimia. Kunta toimii aktiivisena osana maakunnallista ilmastotyötä, jossa paikalliset ratkaisut vahvistavat yhteisiä tavoitteita. Keski-Suomen ilmasto-ohjelma löytyy keskisuomi.fi -verkkosivuilta.

Ilmastosuunnitelmia laadittiin samaan aikaan myös Pohjoisessa Keski-Suomessa sekä Kaustisen seutukunnan alueella. Ilmastosuunnitelmien laatimisessa auttoi tiivis yhteydenpito lähialueen kuntien ja hankkeiden kanssa. Myös Ympäristöministeriön ja Keski-Suomen Ely-keskuksen tukea sekä tilaisuuksia hyödynnettiin.

Yhteistyö Keski-Suomen liiton ja muiden alueen toimijoiden kanssa varmistaa, että Petäjaveden ilmastotoimet tukevat laajempaa kansallista siirtymää kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä.

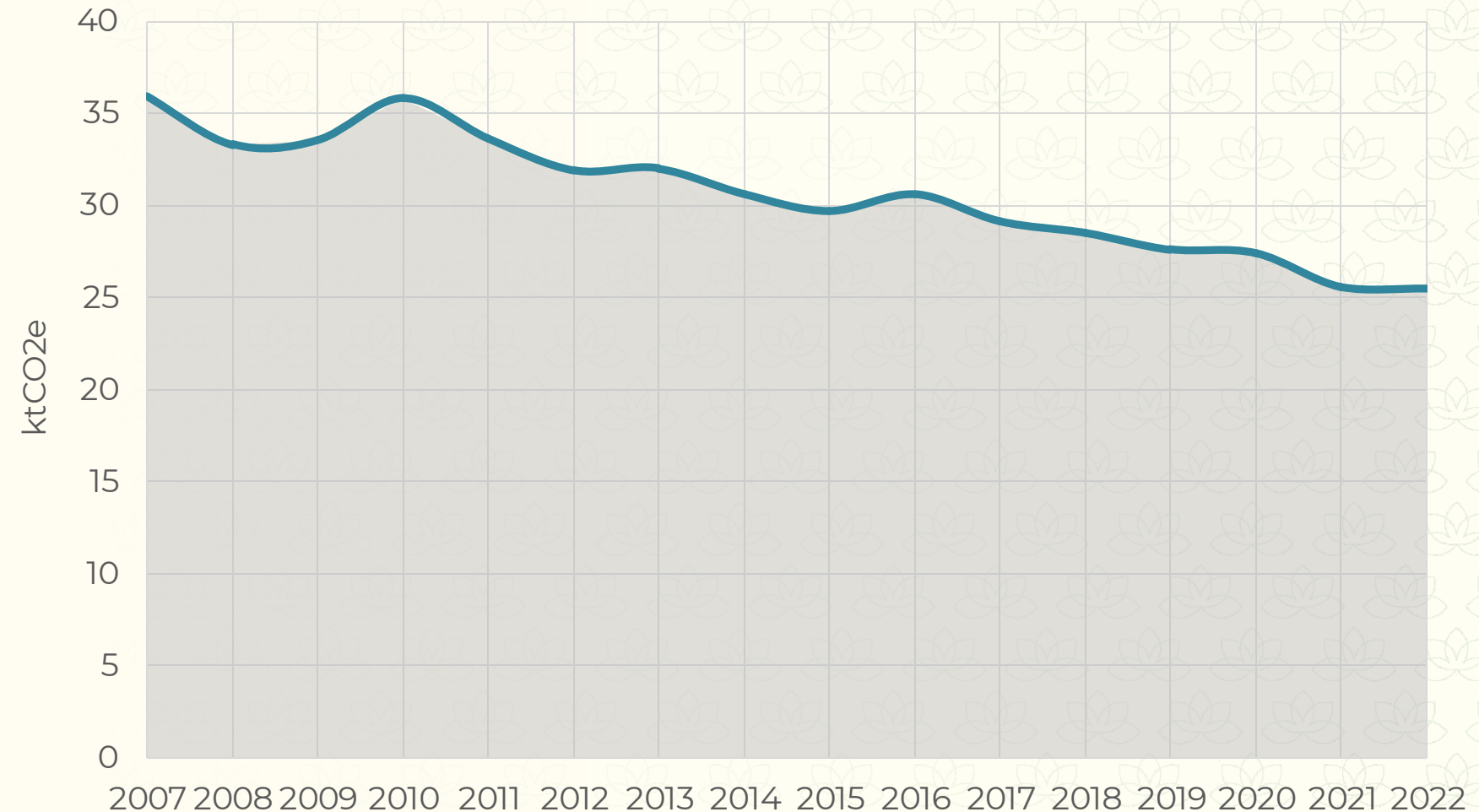
PETÄJÄVEDEN KUNNAN PÄÄSTÖKEHITYS

Kunnan kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 29 %

Petäjäveden kunnan kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet viime vuosina. Vuoden 2007 päästöt olivat noin 36 ktCO₂e, kun vuonna 2022 päästöt olivat enää vain noin 26 ktCO₂e. Päästöissä on mukana koko kunnan alueen päästöt, ei pelkästään kuntaorganisaation omat päästöt. Lisätietoja päästölaskennasta löytyy hiilineutraalisuomi.fi-verkkosivulta.

Suurimmat päästövähennykset ovat tulleet energiasektorilta. Alueen kaukolämpö on tuotettu jo pitkään pääasiassa biopohjaisia polttoaineita hyödyntäen. Myös energiatehokkuus sekä sähköntuotannon puhdistuminen ovat vaikuttaneet lämmityssähkön sekä sähkön käytön päästöjen vähentymiseen.

Petäjäveden kunnan kasvihuonekaasupäästöt (sisältää myös maatalouden päästöt)

PETÄJÄVEDEN KUNNAN PÄÄSTÖKEHITYS

Kunnan suurimmat päästölähteet ovat maatalous, rakennusten lämmitys ja kulutussähkö sekä tieliikenne

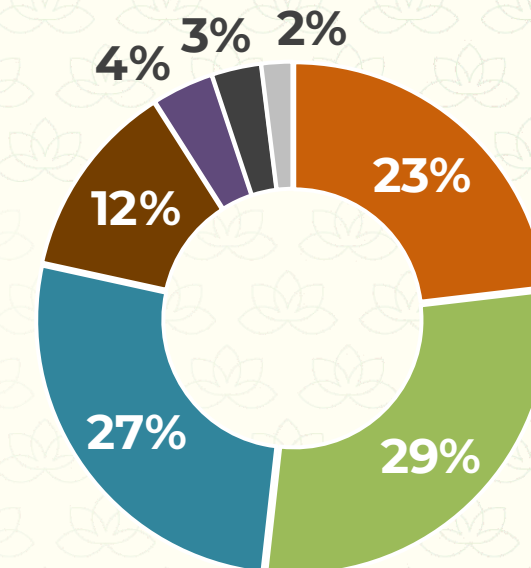
Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö aiheutti alueen päästöistä noin 23 % vuonna 2022. Laskennassa on mukana niin yksittäisten pientalojen energiankäyttö kuin alueen kaukolämmön tuotanto. Laskennassa hyödynnetään muun muassa rakennustietokantaa sekä tietoja alueen kaukolämpölaitosten polttoaineiden käytöstä.

Vuoden 2022 päästöistä noin 29 % aiheutui maataloudesta. Päästöihin lasketaan muun muassa kuntakohtaisten eläinmäärien sekä lannoitekäytön mukaan. Maatalous ei ole mukana kunnan päästövähennystavoitteen tarkastelussa.

Tieliikenteen päästöt olivat noin 27 % ja mukana ovat kuntaan rekisteröidyt ajoneuvot ja niiden aiheuttamat päästöt riippumatta siitä, missä ajo tapahtuu. Laskenta ei sisällä kunnan alueella tapahtuvaa läpiajoliikennettä.

Työkoneiden osuus päästöistä on noin 12 % ja laskennassa ovat mukana muun muassa teollisuus-, kaivos-, rakennus- ja metsätyökoneet. Metsätyökoneiden osalta päästöt perustuvat alueen vuosittaisiin hakkuupinta-aloihin. Lisätietoja päästölaskennan menetelmistä löydät [hiilineutraalisuomi.fi-verkkosivuilta](https://hiilineutraalisuomi.fi/verkkosivuilta).

Päästöjen jakauma vuonna 2022

- Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö
- Maatalous
- Tieliikenne
- Työkoneet
- Jätteen käsittely
- Teollisuus
- Muut

TAVOITE PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISELLE

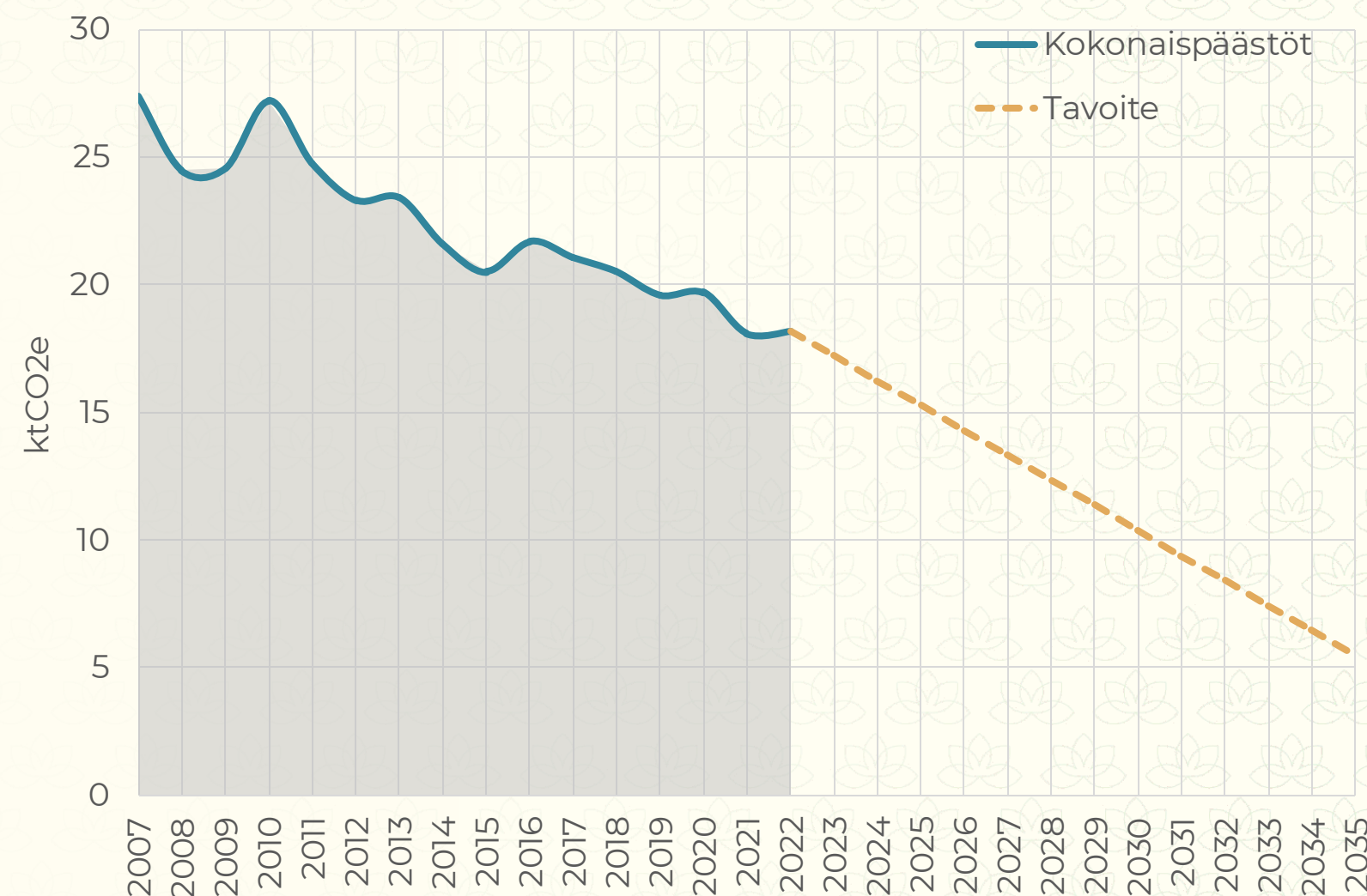
Kunnan tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 %

Petäjäveden kunta tavoittelee 80 % vähennystä kasvihuonekaasu-päästöissä vuoteen 2035 mennessä. Vertailuvuotena käytetään vuotta 2007. Tavoitteen asettamisessa on huomioitu kunnan elinkeinorakenne, nykyinen päästökehitys, ennuste kunnan tulevasta päästökehityksestä sekä kansallinen ja maakunnallinen ilmastotavoite.

Petäjäveden kunnan tavoitteessa ei ole mukana maatalouden päästöjä, joiden osuus on lähes kolmannes alueen päästöistä. Kunnan vaikutusvalta maataloussektorin päästöihin on rajallinen. Lisäksi maatalouden päästöihin liittyy tilakohtaisia haasteita, joita on vaikea ohjata paikallisella tasolla. Kunnan resurssit keskitetään sektoreihin, joissa sillä on paremmat mahdollisuudet vaikuttaa.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttää päästövähennystoimia etenkin tieliikenteen osalta. Myös energiankäytön tehostamisella ja öljylämmityksestä luopumisella sekä uusiutuvan energian tuotannolla saadaan päästöjä vähennettyä.

Kunnan kasvihuonekaasupäästöt sekä tavoite tuleville vuosille (ei sisällä maatalouden päästöjä)

PÄÄSTÖSKENAARIO

Kunnalle laadittiin päästöskenaario [Suomen ympäristökeskuksen skenaariotyökälulla](#). Perusskenaarion mukaan päästöt saadaan vähennettyä noin 6,4 ktCO₂e vuoteen 2035 mennessä. Perusskenaariossa oletetaan, että päästöihin vaikuttaa päätetyt, tiedossa olevat politiikkatoimet sekä päästöjen kehitys toimialoittain. Toimialojen päästöjen kehitystä on ennustettu toimialakohtaisissa [vähähiilisyystiekartoissa](#), jotka ovat parhaillaan päivityksen alla.

	2007	2022	Skenaario 2035
Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö	11,9	5,9	1,2
Tieliikenne	8,5	7,3	2,3
Työkoneet	3,3	3,2	1,8
Jätteiden käsittely	1,4	1,0	0,5
Teollisuus	1,2	0,8	0,5
Muut	1,1	0,5	0,1
Yhteensä	27,4	18,7	6,4

Kasvihuonekaasupäästöt (ktCO₂e) sekä päästöskenaario

Kasvihuonekaasupäästöt sekä päästöskenaario

PÄÄSTÖSKENAARIO

	2007	2022	Skenaario 2035	
Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö	11,9	5,9	1,2	Päästöskenaariossa on oletettu, että kaukolämmön tuotannossa biopohjaisten polttoaineiden osuutta lisätään ja turpeen käytöstä luovutaan. Lisäksi alueen öljylämmityksiä vaihdetaan päästöttömiin vaihtoehtoihin ja sähköntuotanto puhdistuu. Myös rakennusten energiatehokkuus paranee ja sähköä tuotetaan entistä enemmän kiinteistökohtaisesti aurinkopaneeleilla.
Tieliikenne	8,5	7,3	2,3	Tieliikenteen päästövähennys riippuu pitkälti siitä, kuinka paljon alueen ajoneuvokantaa saadaan tulevana vuosina uusittua ja sähköistettyä. Jo nyt noin puolet ensirekisteröidyistä henkilöautoista on joko sähkö- tai hybridiautoja. Skenaariossa on ennustettu tieliikenteen päästöjen noin puolittuvan vuodesta 2022 vuoteen 2035.
Työkoneet	3,3	3,2	1,8	Päästöjä vähennetään pitkälti uuden, vähäpäästöisemmän kaluston myötä.
Jätteiden käsittely	1,4	1	0,5	Jätteiden entistä parempi lajittelu, keräys ja kierrätys vähentävät kaatopaikalle menevän jätteen määrää sekä uusien, neitseellisten raaka-aineiden käyttöä.
Teollisuus	1,2	0,8	0,5	Teollisuudessa päästövähennyksiä saadaan pääasiassa vähäpäästöisten energialähteiden, energiatehokkuuden, kiertotalouden sekä kuljetusratkaisuiden myötä.
Muut	1,1	0,5	0,1	Kokonaisuus sisältää raide- ja vesiliikenteen sekä f-kaasut, joista etenkin f-kaasujen käytön rajoituksilla vähennetään päästöjä tulevaisuudessa.
Yhteensä	27,4	18,7	6,4	

Kasvihuonekaasupäästöt (ktCO₂e) sekä päästöskenaario

Huomiot päästölähteittäin

TOIMENPITEET JA MITTARIT

Kunnan ilmastotyön toimenpiteet ja mittarit on jaettu kuuteen osa-alueeseen

Ilmastosuunnitelman laatimiseen osallistettiin kunnanvaltuutettuja työpajan avulla. Työpajassa valtuutetut pohtivat toimenpiteitä teemoittain. Teemat näkyvät alla, ja toimenpiteet sekä mittarit ovat kirjattu ilmastosuunnitelmaan teemakohtaisesti.

Liikenne ja
liikkuminen

Materiaalikierrot
ja kestävä kulutus

Kestävä
ruokajärjestelmä

Luonto ja
ympäristö

Uusiutuva
energia ja
energiatehokkuus

Tietoisuus ja
viestintä

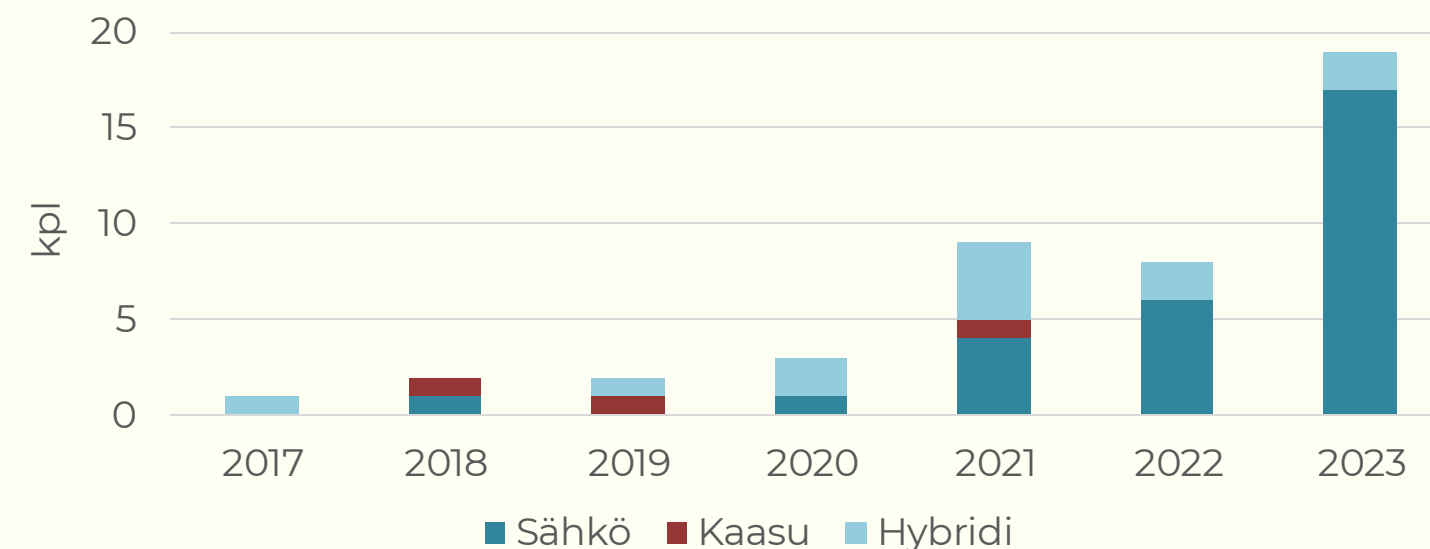

LIIKENNE JA LIKKUMINEN

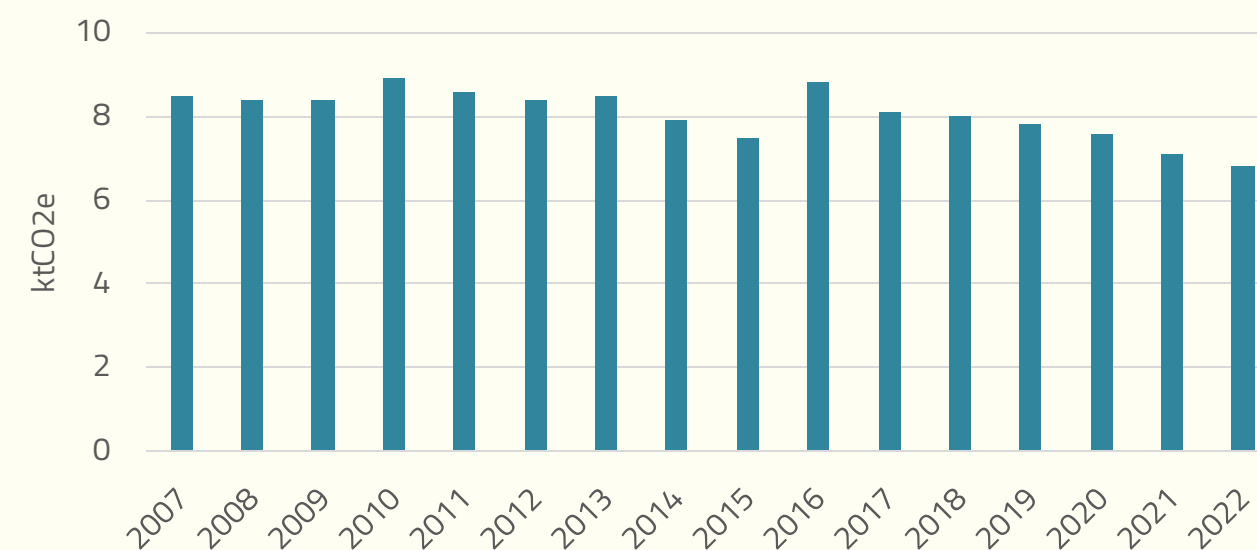
Tieliikenne aiheuttaa alueen kasvihuonekaasupäästöistä hieman yli neljänneksen. Päästöt ovat pienentyneet viime vuosina, ja trendin odotetaan jatkuvan myös tulevina vuosina. Liikenteen päästöjen kehittymiseen vaikuttaa erityisesti ajoneuvokannan uusiutuminen, jolloin uudet ajoneuvot ovat aiempaa energiatehokkaampia ja hyödyntävät yhä useammin vaihtoehtoisia käyttövoimia (sähkö, hybridi ja kaasu). Vuonna 2023 uusien henkilöautojen ensirekisteröinneistä noin puolet olivat sähkö tai hybridi-autoja. Liikenteen päästöjen kehitykseen vaikuttaa myös alueen asukasluku, joka on pienentynyt viime vuosina.

Liikenteen päästöjen kehitystä seurataan Suomen ympäristökeskuksen tekemän laskennan avulla. Vaihtoehtoisten käyttövoimien määrä ensirekisteröinneissä saadaan puolestaan Traficomien tilastoista.

Henkilöautojen ensirekisteröinnit Petäjavedellä vuosittain (vaihtoehtoiset käyttövoimat)

Tieliikenteen päästöjen kehitys Petäjavedellä

LIIKENNE JA LIKKUMINEN

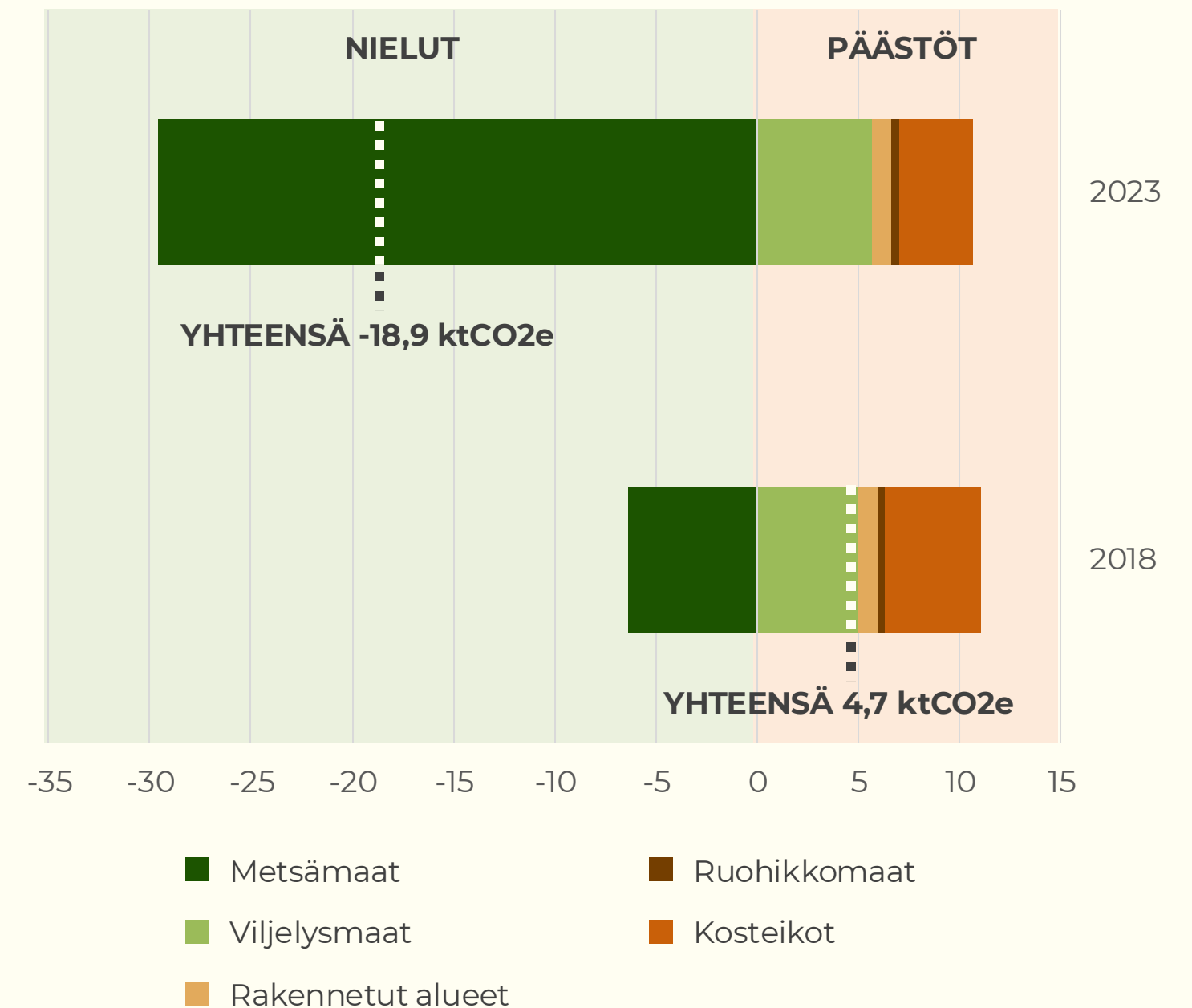
TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Sähköautojen latauspisteet	Latauspisteiden lisääminen kunnan kiinteistöihin sekä yksityisten kannustaminen latauspisteiden lisäämiseen.	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Polkupyöräilyn lisääminen	Kunnan työntekijöiden polkupyöräetä otettu käyttöön 2024. Kannustetaan yrityksiä tarjoamaan työsuhdepolkupyöräetä.	2024	Hallinto
Ulkoilu- ja patikkareittien käytön lisääminen	Reittien merkintöjen ja kunnossapidon parantaminen.	Jatkuvaa	Tekninen ja vapaa-aikatoimi
Kevyen liikenteen väylien ylläpito	Parantaa kevyen liikenteen turvallisuutta ja liikkumisen mielekkyyttä.	Jatkuvaa	Tekninen toimi ja Ely-keskus
Julkisen liikenteen lisääminen	Paikallisjunaliikenteen kehittäminen aikataulutuksilla ja lisäämällä pysäkit Kintaudelle ja sairaala Novaan.	2030 ->	Väylävirasto ja Ely-keskus

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi tulee tarkastella alueen luonnontilaa. Päästöjen pienentämisen lisäksi tulee tehdä toimia, jotta alueen hiilinielut säilyvät. Myös arvokkaat luontotyypit on tärkeää tunnistaa ja säilyttää.

Keski-Suomen hiilivarastoja ja -nieluja selvitettiin vuonna 2024 Keski-Suomen liiton ja ELY-keskuksen LUMOAVA-hankkeessa. Selvityksessä tarkasteltiin maakuntatasolla sekä kuntakohtaisesti maankäyttösektorin nettonielua. Petäjäveden alueen maankäyttösektorin nettonielu oli -18,9 ktCO₂e vuonna 2023 (poistumat -29,6 ktCO₂e ja päästöt 10,7 ktCO₂e). Maankäyttösektorin päästöt koostuvat viljelysmaista, kosteikoista, rakennetuista alueista sekä ruohikkomaista ja poistumat koostuvat metsämaista.

Petäjäveden alueen nettonielut ja -päästöt vuosina 2018 ja 2023 (ktCO₂e)

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

TOIMENPIDE

LISÄTIETO

AIKATAULU

VASTUUTAHO

Vesistöjen kunnon parantaminen

Tehty noin 5 ha Palojoen kosteikko vuonna 2024. Osallistutaan aktiivisesti vesistöjen kunnostushankkeisiin.

Jatkuvaa

Tekninen toimi, metsäryhmä

Suositaan kestävästä metsän hoitoa

Kunnan metsäomistuksia hoidetaan kestävä periaatteen mukaisesti. Kannustetaan yksityisiä metsänomistajia metsien suojeluun. Turvealueilla metsähoito jatkuvan kasvatuksen periaatteella.

Jatkuvaa

Tekninen toimi, metsäryhmä

Retkeilyalueiden ja reittien kehittäminen

Lisätään alueen luontomatkailua. Luonnossa liikkumisen positiiviset terveysvaikutukset lisäävät ihmisten hyvinvointia.

Jatkuvaa

Tekninen ja vapaa-aikatoimi

Vieraslajien torjunta

Kunnan ja kolmannen sektorin järjestämät vieraslajien torjuntatalkoot isolla näkyvyydellä.

2025

Tekninen ja vapaa-aikatoimi

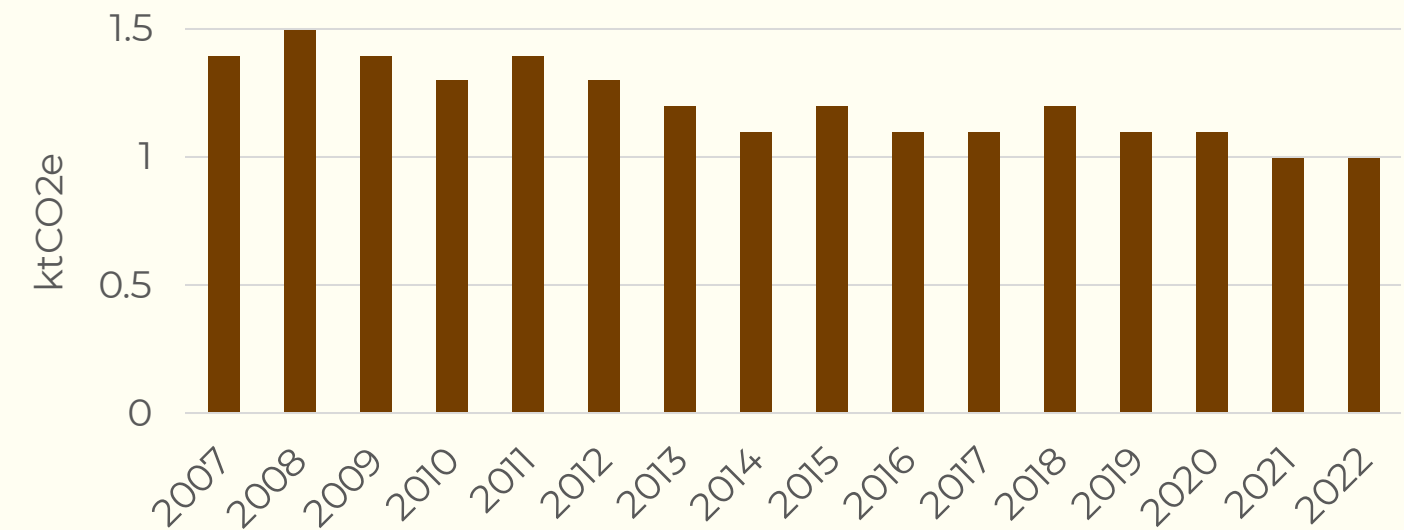
MATERIAALIKIERROT JA KESTÄVÄ KULUTUS

Uusiomateriaalien käytön sijaan materiaaleja tulisi kierrättää entistä tehokkaammin. Uuden ostamisen sekä omistamisen sijaan on hyvä suosia käytettyjä tavaroita sekä lainaamista.

Petäjäveden kunnan jätteiden käsittelyn päästöt ovat laskeneet noin 29 % vuodesta 2007 vuoteen 2022. Laskenta perustuu kunta- ja kaatopaikkakohtaisiin jätemäärä- ja kaasunkeräystietoihin ja laskennan toteuttaa vuosittain Suomen ympäristökeskus. Suurimpana syynä päästöjen vähenemiselle on jätteiden kaatopaikkasijoituksen vähentäminen ja parempi jätteiden lajittelu.

Petäjäveden kunnan alueella hieman vajaa puolet jätteistä kierrätetään. Kierrätetystä jätteestä vähintään 98 % menee hyötykäyttöön.

Jätteiden käsittelyn päästöt Petäjävedellä

Jätteiden kierrätys ja hyötykäyttö Petäjäveden alueella vuonna 2023

Kierrätysprosentti

45 %

Osuus, joka alueella syntyneestä jätteestä kierrätetään.

Hyötykäyttö vähintään

98 %

Vähintään 98 % kierrätetystä jätteestä menee hyötykäyttöön.

MATERIAALIKIERROT JA KESTÄVÄ KULUTUS

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Jätehuollon kehittäminen	Lajittelun ja kierrättämisen tehostaminen sekä jätteiden kuljetusten optimointi. Tekstiilien keräyspiste keskusta-alueelle.	2025-2026	Sammakkokangas ja Petäjäveden kunta
Jätehuollon kehittäminen	Tiedottamista, mitä, mihin ja milloin voi viedä. Sähköinen ja paperinen ohjevihkonen.	2025 ->	Tekninen toimi
Kaluston kierrätys	Kierrätetään käytöstä poistettua kalustoa esim. huutokaupalla tai tarjousten perusteella.	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Maanrakennuskelpoisen purkujätteen hyödyntäminen	Suunnitellaan maanrakennuskelpoiselle purkujätteelle käyttöpaikat tai järjestetään välivarastointialue. Mahdollisesti kuntien välistä yhteistyötä.	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Tavaralainaamo	Perustetaan tavaralainaamo harvoin tarvittaville tavaroille esimerkiksi sähkötyökalut.	2025	Tekninen ja vapaa-aika toimi
Ravinteiden talteenotto ja kierrätys	Jv-puhdistamon modernisointi parantaa jätevesien käsittelyä ja ravinteiden talteenottoa.	2030-2035	Tekninen toimi

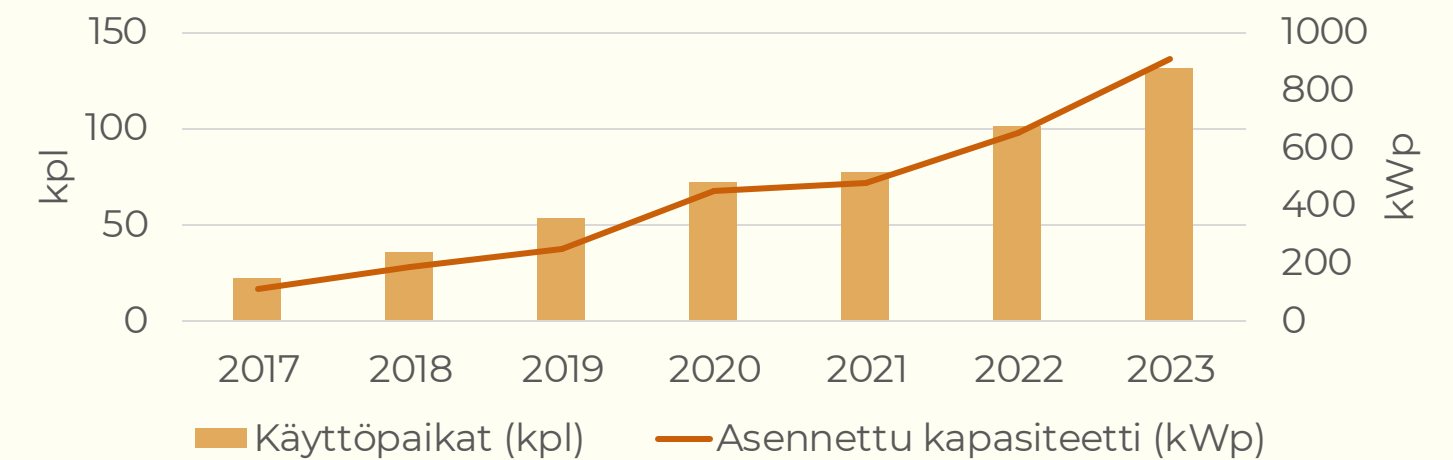
UUSIUTUVA ENERGIA JA ENERGIATEHOKKUUS

Uusiutuvien energianlähteiden osuus energiantuotannossa on lisääntynyt viime vuosina hurjasti, ja myös energiatehokkuus on parantunut. Petäjaveden kunta seuraa omien kiinteistöjen energiankulutusta vuosittain. Vuodesta 2021 vuoteen 2023 kiinteistöjen energiankulutus on pysynyt kutakuinkin samana.

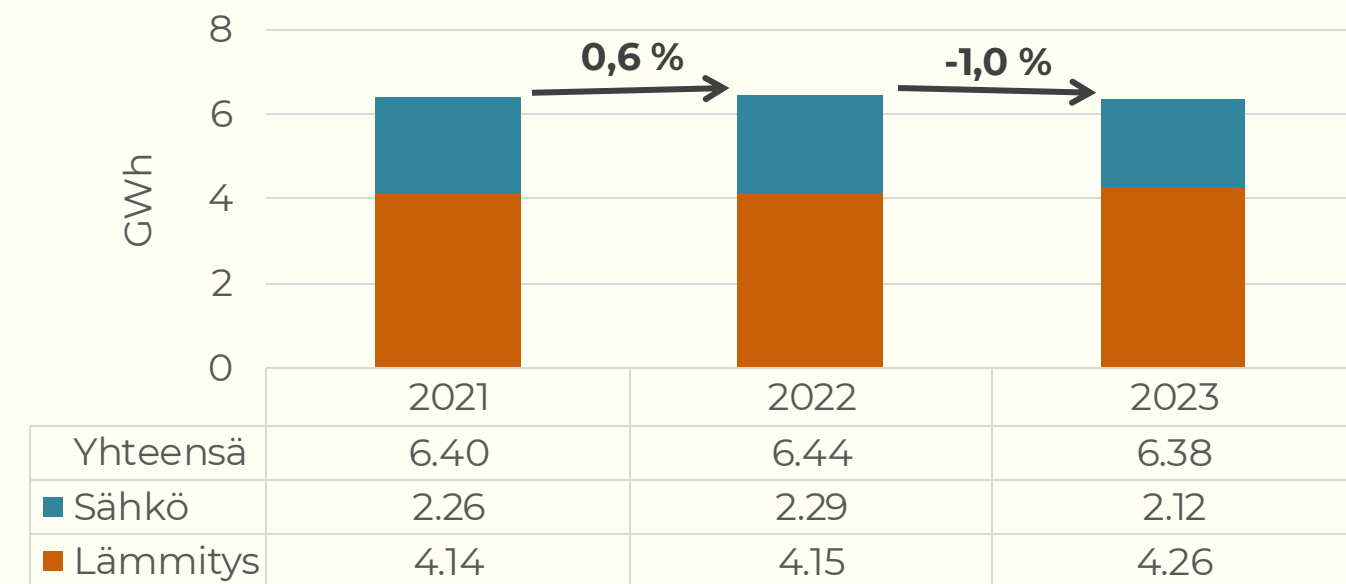
Petäjaveden kunnan alueelle on asennettu viime vuosina huomattavia määriä aurinkosähköjärjestelmiä. Vuodesta 2017 vuoteen 2023 uusia järjestelmiä asennettiin 131 kpl. Näiden järjestelmien yhteenlaskettu kapasiteetti on noin 900 kWp.

Petäjaveden kunnan omistamalle jäteveden puhdistamolle asennettiin 49,9 kWp aurinkosähkövoimala vuoden 2024 lopussa.

Asennetut aurinkosähköjärjestelmät Petäjaveden alueella, kumulatiivinen lukema vuodesta 2017 (kpl ja kWp)

Kunnan kiinteistöjen sähkön ja lämmön kulutukset

UUSIUTUVA ENERGIA JA ENERGIATEHOKKUUS

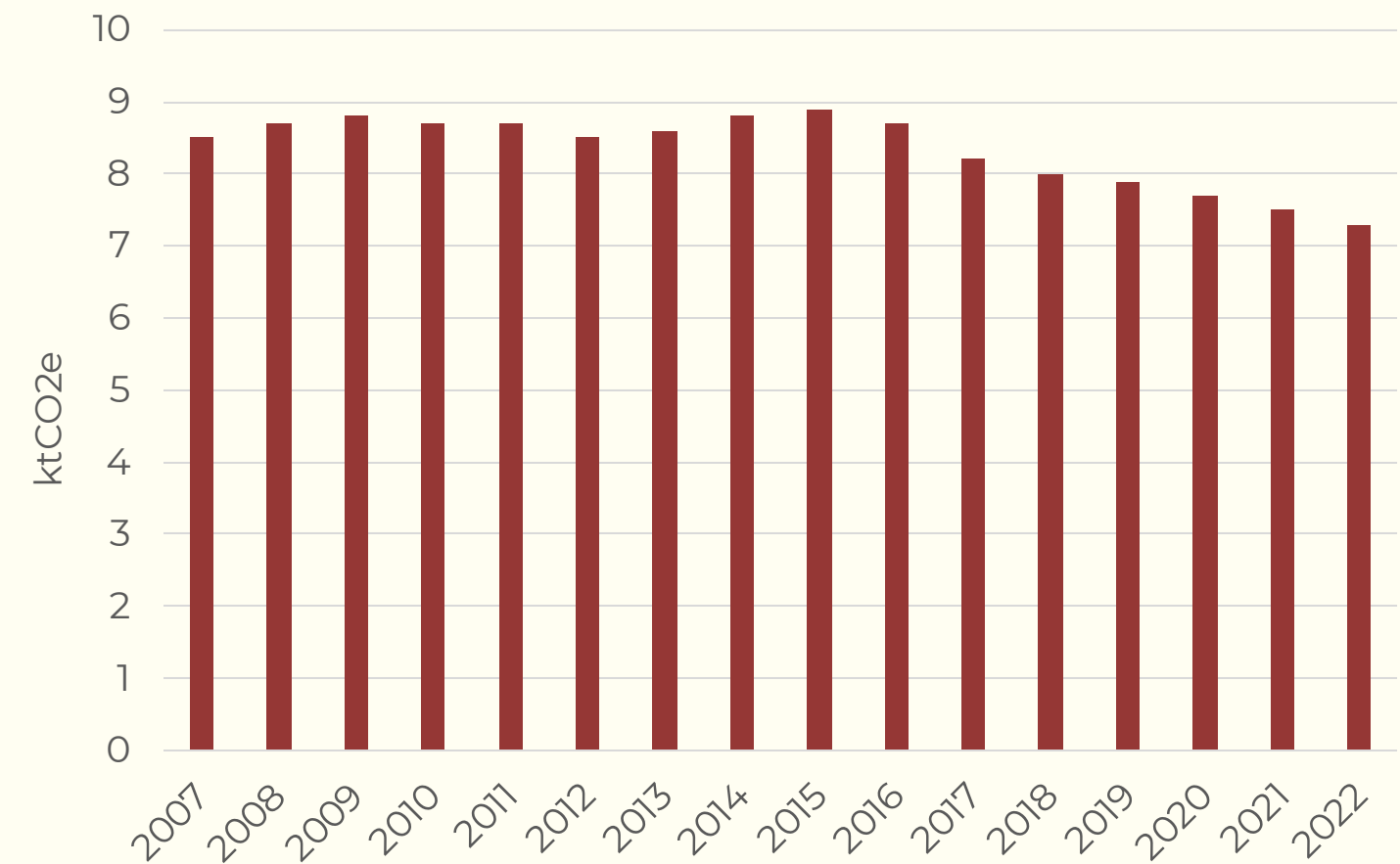
TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Kuntien energiatehokkuussopimus	Liitytään uudelle sopimuskaudelle 2026-2035 Vanha sopimuskausi päättyy 31.12.2025	2026	Tekninen toimi
Energian säästöviikkoon osallistuminen	Osallistutaan vuosittain järjestettävään energiasäästöviikkoon.	Vuosittain	Tekninen toimi
Valaistusautomaatio Led-valaistus	Jatketaan valaistuksen muuttamista energiatehokkaampaan suuntaan uusimalla valopisteet led-valoiksi. Lisätään automaatiota esim. läsnäolotunnistimilla ja kiinnittämällä huomiota valaistuksen ajastuksiin.	Jatkuvaa	Kiinteistö toimi
Katuvalaistuksen kehittäminen	Jatketaan katuvalaistuksen uusimista energiatehokkaammaksi esimerkiksi leasinghankinnalla	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Aurinkoenergian tuotanto	Jätevedenpuhdistamon 49,9 kWp aurinkovoimalan hankinta.	2024	Tekninen toimi
Uusiutuvan energian tuotantoa kunnan alueelle	Edistetään aktiivisesti uusiutuvan energian hankkeiden saamista ja toteutumista kunnan alueella. Teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja sähkövarastot. Biokaasun tuotantoa ja hukkalämpöjen talteenottoa.	Jatkuvaa	Hallinto
Aurinkoenergia lisääminen	Aurinkosähköjärjestelmien hankintaa kunnan omiin kiinteistöihin esimerkiksi kouluille omilla investoinneilla ja/tai leasingilla.	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Öljylämmityksistä luopuminen	Kansallinen tavoite vuoteen 2030 mennessä. Kannustetaan kiinteistöjen omistajia lämmitystavan vaihtamiseen pois öljystä. Tiedottamalla eri lämmitystavoista ja niihin tarjolla olevista tukimahdollisuuksista.	Vuosittain	Tekninen toimi

KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

Ruokaa tulee tuottaa luonnonvaroja säästäen ja kierrättäen. Ilmastokestävä ruokalautanen sisältää kohtuudella lihaa ja maitotuotteita ja enemmän kasvipohjaisia vaihtoehtoja.

Alueen maatalouden päästöjä lasketaan eläinmäärien sekä lannoitekäytön mukaan. Laskennan tekee vuosittain Suomen ympäristökeskus. Maatalouden päästöt ovat vähentyneet huomattavasti Petäjävedellä viime vuosina. Vuonna 2022 päästöt olivat noin 7,3 ktCO₂e kuin vuonna 2007 päästöt olivat 8,5 ktCO₂e..

Maatalouden päästöt Petäjävedellä

KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Ruokahävikin vähentäminen	Ruokahävikin vähentämisestä hyviä kokemuksia. Hävikkivaa´an käyttöönotto ja hävikin seuranta. Ruokahävikin vähentämistä kilpailuilla ja palkitsemisella.	Jatkuvaa	Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria
Ylijäämäruuan myynti ulos	Kuntalaisten ruokailu tai ruuan takeaway-osto. Tiedottaminen kuntalaisille mitä, mistä ja milloin voisi ruokaa ostaa.	Jatkuvaa	Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria
Kasvisruoka	Kasvispainoitteisen ruuan tarjonnan lisääminen oppilaitoksissa. Kasvisruuan maistelun ja arvioinnin järjestäminen.	Jatkuvaa	Sivistystoimi ja Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria
Ruoka-aineiden hankinta lähialueilta	Vähennetään ruokahankintojen hiilijalanjälkeä lisäämällä hankintaohjeisiin lähiruokakriteeri (kriteeripankki.fi)	Jatkuvaa	Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria ja hallinto
Ruoka-aineiden ja tarvikkeiden hankintaohje	Sisällytetään valmisteilla oleviaan hankintaohjeisiin kestävät kriteerit (https://kriteeripankki.fi/)	2025	Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria ja hallinto

TIETOISUUS JA VIESTINTÄ

Kunnan tavoite kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä koskee koko alueen päästöjä, ei ainoastaan kuntaorganisaation omia päästöjä. On siis tärkeää, että kunta kannustaa alueen muita toimijoita sekä asukkaita mukaan rakentamaan kestävämpää tulevaisuutta.

Kunta viestii säännöllisesti ilmastotyön toteutumisesta, tavoitteen tilanteesta sekä toteutuneista toimenpiteistä.

TIETOISUUS JA VIESTINTÄ

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Asennekasvatus koululaiset	Järjestetään kouluissa ympäristöaiheisia teemapäiviä. Esimerkiksi hävikkiviikko, jonka aikana kiinnitetään huomiota ruokahävikin ympäristövaikutuksiin.	Vuosittain	Sivistystoimi
Asennekasvatus aikuisväestö	Tiedotetaan aktiivisesti ilmastoaiheisista kampanjoista ja tilaisuuksista. Matalan kynnyksen toimintaryhmät.	Jatkuvaa	Hallinto
Tiedotus kunnan kotisivuilla ja somessa	Lisätään positiivista ja kannustavaa viestintää kunnan ilmastotyöstä ja työn etenemisestä. Ilmastopolkutyökalun päivityksen yhteydessä tiedotetaan tuloksista.	Jatkuvaa	Hallinto
Ilmastoaiheisiin tilaisuuksiin osallistuminen	Tiedon ja tietoisuuden lisääminen.	Jatkuvaa	Petäjäveden kunta
Energianeuvonta	Tiedotetaan valtakunnallisen ja alueellisen energianeuvonnan palveluista. Tiedotus kotitalouksille lämmitystapamuutokset öljylämmityksen vaihtamiseksi (kansallinen tavoite 2030)	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Ilmastopolku-työkalun käyttöönotto	Työkalun avulla seurataan toimenpiteiden edistymistä ja vaikutusta päästöjen vähenemiseen. Työkalun julkaisu 2025.	Vuosittain	Tekninen toimi

ILMASTOTYÖN ORGANISOINTI

Kunnan ilmastotyötä vie jatkossa eteenpäin ilmastotyöryhmä, jossa on edustettuna kunnan eri toimialat. Työryhmän jäsenet vievät ilmastotyötä eteenpäin omilla toimialoillaan ja raportoivat työn toteutumisesta ilmastotyöryhmän kokouksissa.

HENKILÖ

TOIMENKUVA

Arto Kummala

Kunnanjohtaja

Timo Holm

Sivistystoimenjohtaja

Reija Laamanen

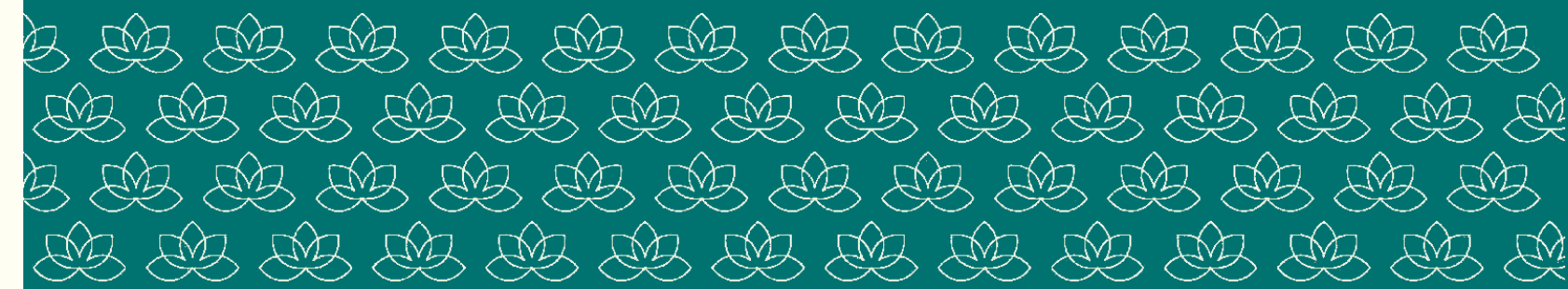
Yhdyskuntatekniikan
päällikkö

Niina Koivula

Ympäristösihteeri

Ulla Luoma

Toimitusjohtaja, Kateria Oy

ILMASTOSUUNNITELMAN PÄIVITYKSET

PÄIVITYKSEN VERSIO	PÄIVITYKSET	PÄIVITYSTEN TEKIJÄ
v0.5	Ilmastosuunnitelman ulkoasu Sisällöntuotanto ja aineistot	Miika Huhtala, Evate Oy Jouni Järvinen, ilmastokoordinaattori

PETÄJÄVESI

